

Revisionsrapport Granskning av hantering av uppskjuten vård Covid-19

Dnr 00001-2022

Förslag till beslut

Regionstyrelsen har tagit del av revisorernas rekommendationer och beslutar att med beaktande av dessa lägga rapporten till handlingarna.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen konstaterar att revisionens uppföljande granskning visar att de flesta frågorna inom granskningsområdena bedöms som delvis uppfyllda trots att regionen är fortsatt inne i en pandemi. Regionstyrelsen drar lärdom av de brister som uppdagats och säkerställer att regionen står bättre rustade inför nästa kris.

Sammanfattning

Regionens revisorer har granskat hanteringen av uppskjuten vård efter Covid-19. Granskningen har omfattat tre verksamheter: ortopedi, ögonsjukvård och hjärtsjukvård. Revisorernas bedömning är att regionstyrelsen inte helt säkerställt att ändamålsenliga åtgärder vidtagits för att uppnå målet om att ha en god tillgänglighet i verksamheten samt att hantera uppskjuten vård.

Ärendet

Regionens förtroendevalda revisorer har granskat om regionstyrelsen har säkerställt att ändamålsenliga åtgärder vidtagits för att uppnå målet om att ha en god tillgänglighet i verksamheten samt hantera uppskjuten vård.

Granskningen avgränsas till regionstyrelsen och till specialiserad vård. För att verifiera granskningsresultatet omfattas granskningen av tre olika verksamheter: ortopedi, ögonsjukvård samt hjärtsjukvård. Revisorerna har i sin granskning biträtts av sakkunniga från PwC.

Revisorernas samlade bedömning är att regionstyrelsen inte helt säkerställt att ändamålsenliga åtgärder vidtagits för att uppnå målet om att ha en god tillgänglighet i verksamheten samt att hantera uppskjuten vård.

Revisionsfrågor:

1. Är den beslutade strategin för att möta den försämrade tillgängligheten ändamålsenlig?
2. Sker en tillräcklig styrning och uppföljning utifrån målen gällande tillgänglighet?
3. Används tilldelade resurser ändamålsenligt för att hantera den uppskjutna vården och den försämrade tillgängligheten?

Revisorerna bedömer att regionen delvis uppfyller kraven i alla tre frågorna.

Revisorernas rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnar revisorerna följande rekommendationer till regionstyrelsen.

Regionstyrelsen bör:

- Stärka analysen av orsaker till bristande tillgänglighet och vidta riktade åtgärder för att förbättra tillgängligheten
- Säkerställa fortsatt uppföljning av väntetider och vårdgarantins uppfyllelse
- Regelbundet följa upp och utvärdera pågående initiativ kring de insatser som görs för att säkerställa att dessa ger effekt.

Regiondirektörens kommentarer

Analys av orsaker och åtgärder för förbättrad tillgänglighet

Revisorerna bedömer att regionen i återställningsplaner har tagit fram en strategi för att hantera den uppskjutna vården men att på grund av pandemin har insatserna inte än gett effekter på tillgängligheten i den utsträckningen att det går att bedöma att strategin är ändamålsenlig. Revisorerna konstaterar även att regionen sedan tidigare har haft tillgänglighetsproblem.

Som framkommer av revisionsrapporten genomgår hälso- och sjukvården historiskt svåra prövningar. Region Norrbottens kraftsamling för att möta denna kris har genomsyrat hela verksamhetens arbete under 2020-2021 och kommer med stor sannolikhet fortsätta ha påverkan under planeringsperioden 2022-2024. Regionstyrelsen beslutade 2020-11-11 om en återställningsplan för hälso- och sjukvården efter Covid-19 som revideras 202-09-14 eftersom smittspridningen åter ökade.

För att komma tillrätta med vårdskulden och har regionstyrelsen genomfört stora ekonomiska satsningar på personal och upphandlat operationstjänster, genomfört investeringar i MR och datortomografi, infört decentraliserade arbetssätt samt startat upp förstudien av Kiruna Nya Sjukhus. Regionen arbetar också aktivt med omställning mot God och nära vård. Regionen har även skapat modellområde för God och nära vård. Två modellområden, östra Norrbotten och Jokkmokk är skapade och en annan del i den utvecklingen är hälsocentralernas möjligheter att införa servicepunkter och filialer.

Uppföljning av väntetider och vårdgarantin

Revisorerna menar att det finns behov av en mer fördjupad uppföljning på verksamhetsnivå som beskriver orsakerna till tillgänglighetsproblematiken som även fanns innan pandemin samt hur verksamheterna ska komma till rätta med detta.

En förbättrad tillgänglighet till vård och behandling är en högt prioriterad fråga inom regionen. Regionen har även styrande dokument som anger riktning samt regionövergripande mål och mått för att stödja verksamheterna i arbetet med produktions och kapacitetsplanering, kompetensväxling, digitalisering mm.

I regionstyrelsens plan 2020-2022 tydliggörs framgångsfaktorer och styrmått som bidrar till att de övergripande strategiska målen uppnås. En framgångsfaktor är hög tillgänglighet och effektiva flöden. Målsättningarna i regionstyrelsens plan bryts ner i divisions- och verksamhetsplaner med aktiviteter, mätbara mål, åtgärder och förväntade effekter. Resultatet följs upp varje månad och redovisas i divisionernas delårs- och årsrapporter. Verksamheterna följer kontinuerligt upp sina produktionsplaner. Huvudprincipen är att skapa flöden för att förbättra och förkorta patientens väg genom vården.

Regionen inrättar nu en Vårdgarantienhet som patienter kan vända sig för att få hjälp att finna en annan vårdgivare när hälso- och sjukvården inte kan erbjuda besök hos specialist eller behandling/operation inom vårdgarantitiden.

Regionen anser därmed att behovet av uppföljning av tillgängligheten är tillgodosedd.

Uppföljning och utvärdering av pågående initiativ

Revisorerna bedömer att regionen sedan tidigare har en utmaning kring att hantera brist på bemanning och det framgår inte hur regionen ska hantera detta långsiktigt.

Den demografiska utvecklingen och utvecklingen inom näringslivet i länet ställer stora krav på regionen för att utveckla, behålla, attrahera och rekrytera rätt kompetens. Regionen har tagit fram ett förslag till strategi för kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården och tandvården som utgår från regionens strategiska plan. Den strategiska inriktningen innefattar bland annat ökad samverkan över organisationsgränser, minskad inhyrd personal samt en samordnad och kontrollerad lönepolitik för ekonomi i balans. Prioriterade områden är tillgänglig och rätt använd kompetens, ledarskap och medarbetarskap som främjar förbättring och förnyelse samt hållbar arbetsmiljö. För genomförande pågår arbete med att ta fram en handlingsplan med konkreta insatser och aktiviteter.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Revisorernas skrivelse

Revisionsrapport, Granskning av hanteringen av uppskjuten vård Covid-19

Protokollsutdrag skickas till:

Regionens revisorer

Hälso- och sjukvårdsdirektör

HR-direktör

Divisionschef Läns 1

Divisionschef Läns 2

Divisionschef Funktion